

На основу члана 18. став 1. тачка 3. Закона о Народној банци Србије („Службени гласник РС“, бр. 72/2003, 55/2004, 85/2005 – др. закон, 44/2010, 76/2012, 106/2012, 14/2015 и 40/2015 – одлука УС), а ради спровођења чл. од 47. до 49. Закона о платном промету („Службени лист СРЈ“, бр. 3/2002 и 5/2003 и „Службени гласник РС“, бр. 43/2004, 62/2006, 111/2009 – др. закон, 31/2011 и 139/2014 – др. закон), гувернер Народне банке Србије доноси

И Н С Т Р У К Ц И Ј У

О ПОСТУПАЊУ НАРОДНЕ БАНКЕ СРБИЈЕ ПО ИЗВРШНИМ РЕШЕЊИМА, ХАРТИЈАМА ОД ВРЕДНОСТИ, МЕНИЦАМА И ОВЛАШЋЕЊИМА ПО КОЈИМА ЈЕ ДУЖНИК БАНКА

1. Овом инструкцијом уређује се начин на који основне организационе јединице Народне банке Србије (у даљем тексту: основне организационе јединице) поступају по извршним решењима пореских, царинских и других надлежних органа, извршним судским решењима и другим извршним насловима и законским овлашћењима (у даљем тексту: основи за принудну наплату), као и по налозима за пренос на основу доспелих хартија од вредности, меница по којима је дужник банка или овлашћења по којима је дужник банка.

Банком у смислу става 1. ове тачке сматра се банка са седиштем у Републици Србији која има дозволу за рад Народне банке Србије, у складу са законом којим се уређују банке.

Основне организационе јединице поступају по налозима повериоца за пренос на основу овлашћења по којима је дужник банка, која су издата у складу са Законом о платном промету и прописима донетим на основу тог закона и која су евидентирана у регистру меница и овлашћења закључно са 30. септембром 2015. године а доспевају на наплату после тог датума (у даљем тексту: овлашћења).

На начин уређен овом инструкцијом основне организационе јединице поступају и по основима за принудну наплату и по налозима за пренос на основу доспелих хартија од вредности, меница и овлашћења по којима су дужници Народна банка Србије, банка у стечају и банка у ликвидацији.

Поступање по основима за принудну наплату

2. Принудна наплата – Одељење за пријем, контролу и унос основа и налога – Крагујевац (у даљем тексту: Одељење за пријем основа и налога) примљени основ за принудну наплату уноси у програм принудне наплате.

Ако је дужник према основу за принудну наплату банка, налози за принудну наплату основа који садрже податке из електронске поруке SMT719 аутоматски се електронски достављају Сектору за платни систем – Одељењу за оперативне послове и управљање ризицима платног система (у даљем тексту: Одељење за оперативне послове) да с динарског рачуна банке дужника означеног у основу пренесе средства на рачун повериоца наведеног у налозима.

Ако је дужник према основу за принудну наплату Народна банка Србије или банка у стечају/ликвидацији, Одељење за пријем основа и налога податке из овог основа, уз фотокопију тог основа, доставља Принудној наплати – Одељењу за надзор и оперативне послове (у даљем тексту: Одељење за надзор), које одмах Дирекцији за рачуноводство и финансије издаје писмени налог да с динарског рачуна банке дужника означеног у основу пренесе средства на рачун повериоца наведеног у налозима.

Информација о извршеном преносу средстава из става 2. ове тачке преузима се од Одељења за оперативне послове аутоматском процедуром и у програму принудне наплате уписује се датум извршења основа.

О извршеном преносу средстава из става 3. ове тачке Дирекција за рачуноводство и финансије писмено обавештава Одељење за надзор, уз достављање копије налога за пренос.

3. Ако на динарском рачуну банке дужника нема довољно средстава за извршење налога за принудну наплату, Одељење за оперативне послове, односно Дирекција за рачуноводство и финансије о томе писмено обавештавају Одељење за надзор.

Одељење за надзор издаје писмени налог Одељењу за оперативне послове, Дирекцији за рачуноводство и финансије, Сектору за девизне послове – Одељењу за документарну контролу и платни промет са иностранством (у даљем тексту: Одељење за документарну контролу), као и банкама код којих банка дужник има девизне рачуне – да блокирају све рачуне банке дужника који се воде код Народне банке Србије, односно банака и Одељењу за надзор доставе податке о стању средстава на тим рачунима (подаци о стању средстава на девизним рачунима достављају се у динарској противвредности тих средстава по куповном курсу Народне банке Србије, односно банке за девизе из важеће курсне листе).

После пријема података из става 2. ове тачке, а након блокаде рачуна из тог става, Одељење за надзор Одељењу за оперативне послове, односно Дирекцији за рачуноводство и финансије издаје писмени налог да с динарског рачуна банке дужника пренесе средства на рачун повериоца наведеног у том налогу.

Ако на динарском рачуну банке дужника нема довољно средстава за извршење налога за принудну наплату, Одељење за надзор Одељењу за документарну контролу издаје писмени налог да средства с девизних рачуна те банке код Народне банке Србије пренесе у корист динарског рачуна наведеног у том налогу, тј. да пренесе динарску противвредност девизних средстава по куповном курсу Народне банке Србије на дан преноса. Ако банка дужник има орочена средства – та средства користе се за извршавање налога за принудну наплату после истека рока на који су орочена.

Одељење за надзор с налогом из става 4. ове тачке поступа на начин утврђен у тачки 2. став 2. ове инструкције.

О извршеном преносу средстава у смислу ове тачке, Одељење за документарну контролу писмено обавештава Одељење за надзор.

У случају да динарска и девизна средства с рачуна банке дужника који се воде у Народној банци Србије нису довољна за извршење налога за принудну наплату, Одељење за надзор, у складу са одлуком Народне банке Србије којом се уређује начин вршења принудне наплате с рачуна клијента, налаже банкама код којих банка дужник има девизне рачуне да средства с тих рачуна без одлагања пренесу у корист динарског рачуна наведеног у том налогу, по куповном курсу за девизе банке на дан преноса, и то редом према висини стања средстава на тим рачунима, осим средстава чије је извршење изузето у складу с чланом 48. став 5. Закона о платном промету. У случају да банка дужник има орочена средства – та средства користе се за извршавање налога за принудну наплату после истека рока на који су орочена.

4. До коначне исплате укупног дуга, односно до добијања од Одељења за надзор писменог налога за деблокаду рачуна банке дужника – Одељење за оперативне послове, односно Дирекција за рачуноводство и финансије обавештавају Одељење за надзор о промени стања блокираних рачуна у 9.00, у 12.00 и у 16.00 часова, а Одељење за документарну контролу и банке из тачке 3. ове инструкције обавештавају Одељење за надзор – од 9.30 до 16.00 часова сваког радног дана.

5. После коначног извршења налога за принудну наплату, Одељење за надзор шаље писмени налог Одељењу за оперативне послове, Дирекцији за рачуноводство и финансије и Одељењу за документарну контролу да деблокирају рачуне банке дужника, а банкама из тачке 3. ове инструкције шаље електронску поруку о деблокади тих рачуна. Када Одељење за оперативне послове, Дирекција за рачуноводство и финансије и Одељење за документарну контролу добију

налог о деблокади рачуна – поступиће по том налогу без одлагања.

Принудна наплата по основу хартија од вредности, меница и овлашћења

6. Сектор за платни систем – Одсек за надгледање платног система (у даљем тексту: Одсек за надгледање) доспеле хартије од вредности, менице или овлашћења прима на наплату од повериоца, а менице по којима је банка авалиста – од банке која је примила меницу с меничним јемством – авалом.

Уз доспелу хартију од вредности, меницу или овлашћење, поверилац подноси налог за пренос и одговарајућу писмену изјаву прописану одлуком којом се уређује начин вршења принудне наплате с рачуна клијента. Уз меницу по којој је банка авалиста, банка која је примила меницу с меничним јемством – авалом подноси само налог за пренос.

7. Одсек за надгледање проверава да ли примљена меница садржи све елементе прописане законом којим се уређује меница и да ли је поднета у року доспећа, као и да ли овлашћење садржи све елементе неопходне за наплату и да ли је налог за пренос исправан.

Када провером из става 1. ове тачке утврди неисправност менице, овлашћења или налога за пренос, Одсек за надгледање их враћа повериоцу, уз писмено образложење разлога због којих наплата није могла бити извршена.

8. Ако провером из тачке 7. ове инструкције утврди исправност менице, овлашћења и налога за пренос, Одсек за надгледање прослеђује Одељењу за оперативне послове налог за пренос новчаних средстава с рачуна банке дужника.

У случају наплате менице по којој је банка авалиста, Одсек за надгледање се, пре прослеђивања налога за пренос Одељењу за оперативне послове, обраћа Одељењу за надзор са захтевом за добијање потврде о износу који је по тој меници наплаћен с рачуна меничног дужника.

Одељење за надзор, по захтеву из става 2. ове тачке, издаје потврду о износу који није извршен, односно који је делимично извршен на терет рачуна меничног дужника и истовремено обуставља поступак принудне наплате с рачуна тог дужника, а ради наплате с рачуна банке авалисте.

Ако је извршена делимична наплата с рачуна меничног дужника, Одсек за надгледање, уз налог за пренос, Одељењу за оперативне послове прослеђује и инструкцију о износу који треба наплатити с рачуна банке авалисте.

Ако на рачуну банке дужника има довољно средстава за извршење налога из става 1. ове тачке и инструкције из става 4. ове тачке, Одељење за оперативне послове пренеће средства с рачуна банке дужника на рачун повериоца наведеног у том налогу и о томе ће писмено обавестити Одсек за надгледање.

9. Ако на рачуну банке дужника нема средстава за наплату из тачке 8. ове инструкције или их нема довољно, Одељење за надгледање доставља Одељењу за надзор захтев за покретање поступка принудне наплате с рачуна банке дужника.

Захтев из става 1. ове тачке садржи све податке из налога за пренос, као и податак из писмене изјаве прописане одлуком којом се уређује начин вршења принудне наплате с рачуна клијента.

Изузетно од става 1. ове тачке, ако меница не садржи одредбу „без протеста“, Одсек за надгледање је писменим путем враћа повериоцу ради покретања поступка наплате судским путем.

На основу захтева из става 1. ове тачке, Одељење за надзор поступа на начин прописан тач. од 2. до 5. ове инструкције.

10. После извршене наплате менице, Одсек за надгледање на њеној полеђини уписује наплаћени износ, меница се потписује и оверава печатом и доставља банци дужнику, односно банци авалисти с чијег је рачуна извршена наплата.

Ако је меница по којој је банка авалиста делимично наплаћена и с рачуна меничног дужника, Одсек за надгледање банци авалисти, поред менице, доставља и потврду из тачке 8. став 3. ове инструкције.

11. Даном ступања на снагу ове инструкције престају да важе Инструкције о поступању Народне банке Србије по извршним решењима, хартијама од вредности, меницама и овлашћењима по којима је дужник банка (Г. бр. 11063 од 16. децембра 2009. године).

12. Ова инструкција ступа на снагу осмог дана од дана доношења и доставља се Принудној наплати, Сектору за платни систем, Дирекцији за рачуноводство и финансије и Сектору за девизне послове.

Г. бр.

2015. године

Београд

Г у в е р н е р

Народне банке Србије

др Јоргованка Табаковић